

Основне завдання сучасної підготовки фахівців з обліку та оподаткування – подолати розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом, та здійснювати їх підготовку з урахуванням сучасних світових тенденцій та зацікавленості, але найбільше і відповідальності, в цьому держави.

Пантелесв В. П.,
д.е.н., професор
кафедри обліку та оподаткування;
Сакада Т. Д.,
старший викладач
кафедри економіко-математичних дисциплін
та інформаційних технологій,
*Національна академія статистики,
обліку та аудиту
(м. Київ)*

ОЧІКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ПРОФЕСІОНАЛІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» ТА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЯ

Високі вимоги до професіоналізму фахівців з боку ринку праці. У розвинутих країнах професія бухгалтер є одною із найповажніших та найпрестижніших [6]. На працевлаштування економістів впливають значний попит на кваліфікованих фахівців та високий рівень професійної підготовки студентів у економічних ЗВО. За опитуванням КPMG, на думку українських топ-менеджерів, ризик нестачі кваліфікованих кадрів зараз складає високу, 4 сходинку (9,6 балів із 100) із всіх ризиків [2; с. 200].

На первинному етапі розвитку бухгалтерії вважалось, що тільки ведення рахунків та облік є основною функцією бухгалтера. В сучасному світі ІТ технології та інформаційне забезпечення суттєво змінили та розширили професійні обов'язки фахівців з бухгалтерського обліку. Керівники підприємств при плануванні та прийнятті рішень враховують точку зору та поради головного бухгалтера, а останні коригують плани, можливі порушення тощо.

З метою дослідження ринкових вимог щодо пошуку фахівців економічного спрямування для подальшого коригування освітнього процесу при підготовці майбутніх економістів, було досліджено ринок праці м. Черкаси. Найбільш затребуваними на ринку праці є спеціалісти у сфері бухгалтерського обліку (90% розміщених на сайті вакансій). Основні вимоги до потенційних працівників можна поділити на три складові: особистісні, професійні та ІКТ-компетентності. До першої групи належать: відповідальність (62% розміщених вакансій), уважність (58%), цілеспрямованість (53%), комунікабельність (46%), орієнтованість на результат (45%), вміння працювати в команді (32%). Основними вимогами до професійних компетентностей економістів та бухгалтерських працівників є наступні: досвід роботи від 1

року (54%), від 2 років (35%), від 5 років (8%); наявність вищої освіти за спеціальністю (98%); аналітичний склад розуму (64%). Вимоги роботодавців щодо ІКТ-компетентностей працівників стосуються знання та досвіду роботи з мережею-Інтернет (62%), ПК та програмним забезпеченням [1].

Наведені вище матеріали з ринку праці у регіоні України кореспондують із результатами актуального аналізу попиту у Великобританії та вказують на високий рівень попиту на таких фахівців, тобто, скільки разів ці професії з'являлися в оголошеннях про роботу 1. Аудит: 228 000 2. Бухгалтерський облік: 183 000 [5], що підтверджує велику затребуваність суспільства у кваліфікованих фахівцях економічного профілю у світі. Тому зрозуміло, що потенційно висока потреба у фахівцях та максимальне працевлаштування випускників вимагає застосування відповідних цілеспрямованих зусиль ЗВО у підготовці студентів економічного профілю.

Результати анкетування студентів. Базою матеріалу стали результати анкетування та опитування студентів першого курсу на початку нового навчального 2020-2021 року у Національній академії статистики, обліку та аудиту Держстату України (НАСОА) за спеціальністю «Облік і оподаткування», табл.1.

Закономірними є сподівання першокурсника отримувати після закінчення Академії високу винагороду за свою роботу, розвивати себе як особистість, розрахунок, що саме у НАСОА є гарна можливість здобути спеціальність «Облік і оподаткування», свідомий та активний пошук місця навчання через INTERNET, розуміння про потребу у професійних знаннях та навичках на роботі та аналітичного складу розуму погано сполучається із спонтанним вибором спеціальності.

Реалізація вимог до лідерства у команді в навчальному процесі. Раніше було розглянуто використання сучасних освітніх технологій в підготовці економістів [4]. Значну роль також відіграють модерні навчальні посібники, у яких викладається професійний погляд на вирішення складних сучасних проблеми обліку та оподаткування [3].

У навчальному процесі потрібно використовувати тренінги максимально наближені до життя, одним із яких є застосування інтерактивних технологій, тобто перехід до активного застосування у модельних або реальних ситуаціях професійної діяльності, що, безумовно підвищує якість підготовки майбутніх фахівців. Як результати опитування студентів НАСОА, так і вимоги роботодавців роблять наголос на вмінні фахівців працювати у команді. Це вже реалізується у навчальному процесі НАСОА. Наприклад, закріплення навиків із опанування студентами-магістрами навчального курсу «Консолідація фінансової звітності групи підприємств»; вивчення нового матеріалу, розуміння ланцюжку рішень у бізнесі, набуття практичного досвіду розв'язання реальної бізнес-ситуації при спільній роботі студентів у групі/групах; створення ситуації успіху, спільний пошук студентами бізнес-рішення та оцінювання такого рішення, розподіл ролей у групах, взаємодія членів групи, наявність загальної цілі/цілей, колективне вироблення шляху/шляхів розв'язання бізнес-проблеми.

Таблиця 1

**Результати анкетування студентів щодо професії бухгалтера,
у відсотках по групі, у %**

Чому Ви обрали спеціальність «Облік і оподаткування»?	Все це вийшло спонтанно 45%	Давно вирішив/вирішила стати бухгалтером 37%	Це престижна спеціальність 14%	Хочу працювати аудитором, позитивні відгуки знайшла на сайті, подобається, що академія працює в одному напрямку (економіка)
Що приваблює у професії бухгалтера?	Висока та стабільна оплата праці 59%	Комфортні умови праці бухгалтера 18%	Висока соціальна значущість професії 14%	Професія мені подобається; з дитинства люблю рахувати 9%
Запорука успіху професіонала-бухгалтера	Професійні знання та навички 36%	Аналітичний склад розуму бухгалтера 32%	Постійне підвищення кваліфікації 27%	Вміння працювати у команді 5%
Чому Ви вступили саме до НАСОА?	Саме тут є можливість здобути спеціальність «Облік і оподаткування» 37%	Тут навчається мій друг 18%	Один з недорогих закладів Києва (14%) В цій Академії працює найбільш кваліфіковані науково-педагогічні працівники 9%	Бюджет, приваблює профіль Академії, порівняно недалеко від дома, були інші пріоритети, але потрапила сюди (22%)
Назвіть основні джерела інформації про Академію	Internet 51%	Поради знайомих, що навчалися у НАСОА 45%	-	позитивні відгуки знайшла на сайті, дані про успішних фахівців-випускників 4%
Ваші очікування після закінчення Академії	Престижна робота 41%	Реалізація амбіцій 37%	Фінансова стабільність 22%	-
Головне у студентському житті	Розвиток себе як особистості 50%	Знайомство з цікавими одноліт-ками 27%	Освоєння «модної» професії 23%	-

Джерело: розроблено авторами за вивченням анкет

Передбачається вибір представника команди групи, отримання завдань командами, обговорення виконання завдання у командах, пропозиції щодо вирішення завдання представниками команд, обговорення оголошених пропозицій командами, оцінювання варіантів пропозицій командами учасників, розробка пропозицій всіма групами учасників з вирішення проблеми.

За аналогією щодо оголошення 2020/2021 навчального року Роком математичної освіти в Україні з метою значного підвищення рівня математичної

компетентності, зростання ваги лідерських компетенцій фахівців стає пріоритетним напрямом.

Актуальні пропозиції із розвитку професії бухгалтера. Розроблено відповідні заходи: законодавче закріплення сутності та статусу професійного бухгалтера; надання професійним об'єднанням бухгалтерів статусу дорадницької професійної ланки економічної системи громадянського суспільства; запровадження державної програми підвищення кваліфікації та сертифікації професійних бухгалтерів; державна підтримка становлення територіальних відділень професійних об'єднань бухгалтерів в аграрних регіонах; об'єднання зусиль державних, освітніх, наукових та професійних складових інституціонального забезпечення для участі в розробці МСФЗ, національного законодавства та розвитку професії [6]. Для використання переваг, що надаються сучасними інноваційними технологіями у сфері обліку і аудиту, необхідні радикальні зміни у набутті навичок та компетенцій бухгалтерів, які визначають можливість застосування нових підходів до визнання та оцінювання активів, обробки великих обсягів даних при підготовці масивів фінансової та нефінансової інформації, виявлення маркерів ризиків діяльності компанії для цілей управління ними [7].

Висновки. Забезпечення висококваліфікованими кадрами сучасних бухгалтерів та реалізація очікувань студентів вимагає імплементації інституційних засад у професію бухгалтера, використання сучасних інноваційних технологій у сфері підготовки фахівців з обліку і аудиту та формування лідерів у навчальному процесі.

Список використаних джерел:

1. Манн Р. В. Деякі аспекти застосування інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці майбутніх економістів / Р. В. Манн // Інформаційні технології і засоби навчання. 2018. Т. 64, № 2. С. 170-184. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2018_64_2_17

2. Мир в 2021, за матеріалами The World in 2021 журнал Новое время The Economist

3. Облік і звітність в оподаткуванні. Навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»/ М.Т.Теловата, В.П. Пантелеєв, К.В.Безверхий, О.О.Григоревська, С.І.Ковач, О.А. Юрченко. К.: НАСОА, 2019. 506 с.

4. Пантелеєв В. П. Сакада Т. Д., Свирида О.А Сучасні освітні технології в підготовці економістів Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2020. 412 С. с. 375-379.

5. Kate Parker Revealed: the top 10 skills most needed by employers Auditing, nursing and accounting are among the top skills needed by UK employers at the moment, according to new data – Режим доступу: <https://www.tes.com/news/employment-skills-revealed-top-10-most-desired-skills-right-now>

6. Жук В.М. Інституційні засади розвитку професії бухгалтера / Жук В.М. //Облік і фінанси АПК. 2010. №2. с. 122-127.

7. Шигун М.М. Професійна бухгалтерська освіта і кваліфікація: європейські орієнтири. Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія», 30 червня 2017 року, м. Тернопіль, с. 335-337. Режим доступу:

<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/22443/1/335-337.pdf>

Ростока М.Л.,

к.пед.н., старший науковий співробітник
відділу наукового інформаційно-аналітичного
супроводу освіти,
*ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського,
НАПН України
(м. Київ)*

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЛОЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Спираючись на досвід науки і практики щодо обґрунтування феномену «соціально-психологічна організація лояльності», зазначимо, що існує певна ієрархія взаємозв'язків між цілями, мотивами, ціннісними орієнтаціями і бажанням педагогів підтримувати свій культурний рівень; пізнавальний інтерес у векторі професійної термінології та лексики; прагнення до саморозвитку, самовиховання, співробітництва в професійній справі, самоосвіті й самореалізації [1].

Конкретна ситуація, в якій опиняється людина, цілком впливає на цінності, що в неї формуються, і на можливості розвитку й оволодіння новими компетентностями. В свою чергу, на поведінку впливає те, як людина сприймає ситуацію, в якій опинилася, наскільки розуміє стиль роботи в даній організації та очікування певної реакції з боку інших людей. Дійсно те, що люди будуть проявляти всі свої компетентності лише тоді, коли сприйматимуть ситуацію, в якій вони перебувають, придатними для занять цікавою для них діяльністю у суспільстві [2].

Нині суть феномену «соціально-психологічна організація лояльності», на нашу думку, пов'язано з інтенсивністю трансформаційних перебудов як у суспільстві, так і в освіті, що у своєму змісті відображає інноваційні аспекти становлення особистості, адаптованої до соціально-психологічних та культурологічних впливів динамічного середовища існування людини у професії, зокрема у професії, пов'язаної зі специфікою педагогічної діяльності, зокрема – викладання облікових дисциплін. Це підтверджує трансдисциплінарне походження саме організації викладання суто фахових облікових дисциплін.